

at der tidligere ved Manøvrerne slet ikke blev medført Ammunitionsvogne, uagtet der til vort gamle Materiel hørte 8 Ammunitionsvogne til hvert Batteri. Ved den nu anvendte mere krigsmæssige Ordning af Øvelserne blev der derimod benyttet det nødvendige Antal Ammunitionsvogne.

Det er naturligvis en fuldstændig Misforstaaelse af det ærede Medlem, naar han siger, „at vi mangle saadant noget som 3 Gange saa mange Ammunitionsvogne, som vi have, det er altsaa Ting, der yderligere skulle anskaffes, om man skal blive i Stand til at benytte de ny Kanoner paa tilfredsstillende Maade“. Vi have nemlig faaet Erstatning for vore 128 gamle Feltkanoner med Tilbehør ved Anskaffelsen af 128 ny Feltkanoner med Tilbehør, deriblandt 192 Ammunitionsvogne. Naar det ærede Medlem brænder af Begærlighed efter at komme til at bevilge mere Materiel til Feltartilleriet, er denne Iver malplaceret. Materielspørgsmaalet er løst ved den af Rigsdagen vedtagne Lov, Spørgsmaalet om Personellets Ordning ved en ny Hærlov overvejes formentlig nu for Tiden i Forsvarskommissionen.

Overfor det idelig opdukkende Spørgsmaal, om vort gamle Feltmateriel virkelig var saa brøstfældigt, at man ikke kunde give Tid med dets Afløsning, indtil Forsvarskommissionen var færdig med sine Overvejelser, skal jeg meddele, at jeg her har liggende en tjenstlig Indberetning, ifølge hvilken der ved 74 Lavetter fandtes revnede Lavetvægge, ved 50 af dem var Væggen endda faktisk delt i to adskilte Dele. Næsten samtlige Tappelejer have været udslidte, og det samme gælder Styrestængernes Tapper og Øjer. Endelig have omtrent 50 pCt. af Hjulene maattet repareres.

Situationen fremgaar maaske bedst, naar man tager en bestemt Dag, f. Eks. 1. Januar i Aar. Paa denne Dag var der af de herværende Artilleriafdelingers 72 Lavetter afleveret de 55 til Reparation, og af deres 72 Kanonforstillinger vare de 58 afleverede til Reparation, saa at de $\frac{4}{5}$ af Materiellet var i Øjeblikket ubrugeligt, og denne Situation strakte sig over mange Maaneder. Det var derfor paa høje Tid, at vi fik det ny Feltmateriel, og for at ønske Sagen udskudt, til Forsvarskommis-

sionens Arbejde var endt, maatte man enten fuldstændig sagne Kendskab til Forholdene eller være i Besiddelse af en forbausende Ligegyldighed for vort Forsvarsvesen.

Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig.

Indenrigsministeren (*Enevold Sørensen*): Jeg skal først fremdrage en Række Spørgsmaal, som ere stilled til mig af det ærede Medlem for Slagelse (Lange). Det ærede Medlem omtalte Ønskeligheden af Forhøjelse af de Rejseunderstøttelser, der nu gives til Haandværkere dels til Rejser i Indlandet og dels til Rejser i Udlandet. Jeg kan her være fuldstændig enig med det ærede Medlem i Ønskeligheden af at faa denne Bevilling forhøjet. Bevillingen gaves første Gang paa Finansloven for 1889—90 med 5000 Kr., den blev forhøjet i 1900—01 til 10,000 Kr. og saaledes, at Rejserne fremtidig ere gældende saavel til Indlandet som til Udlandet. Allerede i Fjor, da jeg stillede Forslag om at forhøje Bidraget til de tekniske Skoler med 35,000 Kr., omtalte jeg Ønskeligheden af at forhøje denne Bevilling samt af at faa en Bevilling til en udvidet Undervisning paa den tekniske Skole i København; men jeg udtalte ogsaa den Gang, at jeg vilde anse det for rimeligst at tage den anden først, nemlig en Bevilling til en udvidet Undervisning. Denne har jeg optaget i Aar og haaber at se den bevilget, og derefter vil Turen komme til en Forhøjelse af den anden Bevilling. Skulde der imidlertid vise sig Udsigt til, at begge Dele kunne faas i Aar, skal jeg med Glæde tage derimod.

Dernæst omtalte det ærede Medlem de Regulativer, der i Henhold til Fabrikloven ere udstedte for Bogtrykkerier og Cigar- og Tobaksfabrikker. Det ærede Medlem fandt disse Regulativer meget trykkende og udtalte, at skulde der forsettes paa samme Maade for andre Næringsveje, vilde det blive umuligt for en Mand, der ikke var rig, at begynde en selvstændig Forretning. Jeg erindrere om, at det er Fabrikloven, som foreskriver saadanne Regulativer. Skulde der altsaa klages, maatte det maaske snarere være over, at der endnu ikke er kommet flere